

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

"רגע לפני סיום, אל פני השמש העולה
שאו בלב תקווה כי הדרך ארוכה.
רגע לפני סיום, לימודים הם ערך
עמוד האש לא תם ויש לכם עוד דרך"

הכלים הוכנסו למכולה, והאבנים וההיסטוריה כבר מחכים בהתרגשות
לשנה הבאה...
צוות פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן מתרגש עם סיום
הפרויקט לשנת תשע"ז
קראו על הפעילויות האחרונות שקיימנו עם סיום השנה

פרויקט בתי כנסת
עתיקים בגולן הנו
פרויקט של המועצה
האזורית גולן, רשות
העתיקות ו"ציוני דרך".
מטרת הפרויקט הינה
יצירת חיבור של
תלמידי הגולן אל
מורשת העבר היהודי
בגולן דרך בתי הכנסת
העתיקים.
במסגרת התוכנית
לומדים הילדים על
ההתיישבות היהודית
ובתי הכנסת וכן
משתתפים בחפירות
ארכיאולוגיות ופעילות
באתרים.

אייר- סיוון תשע"ז מאי - יוני 2017

מידעון מס' 5

מסלולי - הסרטונים כבר ברשת!!!

באירוע שנערך לכבוד שנת ה-50 לחידוש ההתיישבות בגולן - הסיפור שלנו - נפתחו
ביתנים מגוונים שייצגו את מיוחדותו של הגולן. בניהם היה אפשר למצוא את הביתן של
רשות העתיקות שהציג את פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן בהסבר קצר על פלקט וכן
בטלוויזיית ענק. בטלוויזיה שודרו סרטוני המסלולי בו היו שותפים תלמידי בתי הספר
האזוריים הממחיזים את סיפורם של אתרי טבע ומורשת בגולן.

בנוסף חולקו כרטיסיות הקוראות למשתתפי האירוע לסרוק ברקוד ולצפות בסרטונים :
מערכת החינוך בגולן רואה במרחב הגולני את "כיתת המאה ה-21", בה תלמידים חווים למידה
למידה משמעותית, מפתחים את סקרנותם ומבנים את הידע מתוך חדות יצירה. סביבות
הלמידה הגולניות, הכוללות גם אתרי מורשת טבע ונוף, מזמנות פיתוח תוכניות לימודים
ייחודיות משולבות בערכים חברתיים ולאומיים. תוכניות אלו מחזקות את הקשר בין ילדי
הגולן, ובינם לחבל ארץ זה שהוא תבנית נוף מולדתם.

מוזמנים לצפות בפרויקט מרגש של תלמידי הגולן, לכבוד שנת ה-50 לחידוש ההתיישבות,
הממחיזים את סיפורם של אתרי טבע ומורשת בגולן.

עוד לא ראיתם??? אל תחמיצו את הסרטונים והיכנסו לצפייה בקישור הבא -

<http://www.golan.org.il/education/maslulary/>

צפייה מהנה!!!

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

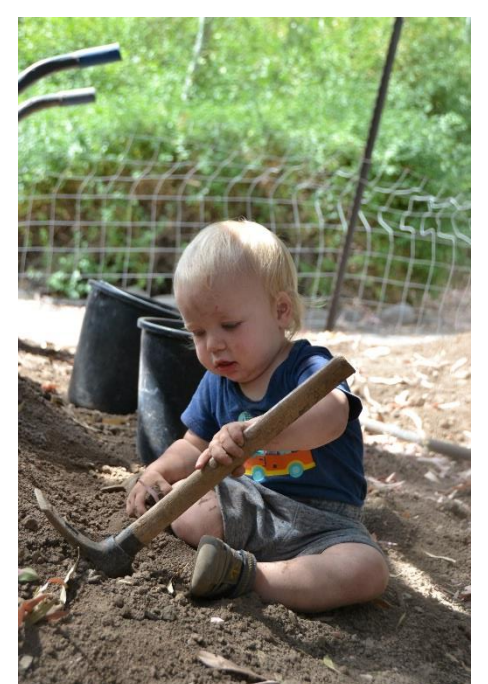
בית ספר הצבי – סיכום עם ההורים

תלמידי כיתה ה' מבית ספר הצבי פתחו את הפרויקט בהכנות בכיתה עם פרופסור חיים בן דוד. לאחר ההכנות הם יצאו לשלושה ימי חפירה בפארק קצרין שכל יום משולב גם עם פעילות חווייתית ומעניינת כמו מפגש עם סתת, פעילות במוזיאון קצרין וביקור בבית הכנסת העתיק דיר עזיז.

ביום שישי, כ"ג אייר, 19.5 קיימנו עם תלמידי בית הספר והוריהם סיכום באתר החפירה בפארק קצרין.

הסיכום כלל חפירה משותפת של התלמידים והוריהם בהובלתו של הארכיאולוג אורן זינגבוים, מצגת סיכום שהכינו התלמידים ופיתות על הנחתום עם מדריכי הפארק.

ההתרגשות הייתה בעיצומה במעמד חלוקת תעודות ההשתתפות בפרויקט אותם חילק מנהל בית הספר הרב דוד צוקרמן.

פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן הינו פרויקט של המועצה האזורית גולן, רשות העתיקות ו"ציוני דרך". מטרת הפרויקט הינה יצירת חיבור של תלמידי הגולן אל מורשת העבר היהודי בגולן דרך בתי הכנסת העתיקים. במסגרת התוכנית לומדים הילדים על ההתיישבות היהודית ובתי הכנסת וכן משתתפים בחפירות ארכיאולוגיות ופעילות באתרים.

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

בית ספר אביטל – כתיבת עבודות חקר

בבית ספר אביטל במסגרת הפרויקט חוץ מההכנות בכיתה וימי החפירה הלימודית אותם עברו כל תלמידי בתי הספר השותפים בחרו לקחת חלק בכתיבת עבודות חקר בנושא ארכיאולוגיה. את התהליך פתחו תלמידי שכבת ו', הכיתה המובילה את הפרויקט, בשיעור חשיפה, בו שמעו התלמידים ממדריכת הפרויקט, חופית גולן, על פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן, נושא עבודות החקר ונושאי החקר עצמם. בסוף השיעור פנו התלמידים המעוניינים להשתתף בפרויקט אל יניב ודברת, מחנכי כיתה ו', ונוצרה קבוצה של 13 תלמידים. בשיעור הראשון בחרו התלמידים את נושא החקר שלהם והתחלקו לקבוצות עבודה. מאז הספיקו התלמידים לקיים עוד חמישה מפגשים. באחד מהם נפגשו עם הארכיאולוג, אנו ברון, שענה להם על שאלות. באחר, יצאו התלמידים ליום שלם שהתחיל בביקור במכון שמיר למחקר בקצרין. במכון פגשו התלמידים את הארכיאולוג ערן מאיר, תושב אלוני הבשן. ערן סיפר לתלמידים מהי ארכיאולוגיה, הסביר להם על ספרים הקשורים בנושא ועל תהליך החקר. משם הוביל ערן את התלמידים לספריית מכללת אוהלו. שם בנו התלמידים הדרכה קצרה בנושא החקר שלהם שאותה הדריכו בפארק התלמודי בקצרין. עם סיום כתיבת העבודות השתתפו קבוצת החקר בפגישה עם חגי סמט המנהל החינוכי של המועצה האזורית גולן, עדנה אלאור רכזת תוכניות חינוכיות במועצה, אורן זינגבוים ארכיאולוג הגולן, חופית גולן מדריכת הפרויקט ואביטל השכל רפרנטית הפרויקט. התלמידים קיבלו עבודות חקר מודפסות וכרוכות וכן תעודת השתתפות בנושא עבודות החקר. היה מרגש מאוד!! תודה לכל השותפים מאחורי כתיבת העבודות ובעיקר למחנך יניב מיליגר!

פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן הינו פרויקט של המועצה האזורית גולן, רשות העתיקות ו"ציוני דרך". מטרת הפרויקט הינה יצירת חיבור של תלמידי הגולן אל מורשת העבר היהודי בגולן דרך בתי הכנסת העתיקים. במסגרת התוכנית לומדים הילדים על ההתיישבות היהודית ובתי הכנסת וכן משתתפים בחפירות ארכיאולוגיות ופעילות באתרים.

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

אז מה עשינו בכלל???

בית ספר מצפה גולן -

כיתה ו' - פתחנו את השנה בשתי הכנות בכיתה. אחרי שקיבלו את הבסיס לנושא הארכיאולוגיה, יצאו התלמידים לשתי חפירות ארכיאולוגיות לימודיות באתר חוף כורסי שבו התנהלה חפירה פעילה בפעם השנייה לאתר זה. במקביל לחפירה ערכנו ביקור בשמורת הטבע כורסי ופגשו איש שחזור פסיפס. את הפרויקט חתמו הילדים בהכנת עיתון, מצגת ולוח כיתתי עם תמונות וחוויות.

כיתה ז' - תלמידי כיתה ז' המשיכו את הפרויקט מהשנה שעברה. רגע לפני החפירות הם קיבלו עוד שיעור הכנה אחד בכיתה ויצאו לחפור בפארק קצרין. בפארק עצמו עברו התלמידים במקביל לחפירה פעילות חווייתית ומשלימה שהותאמה להם במיוחד להם ע"י שרה גליקמן, רכזת ההדרכה של הפארק.

בית ספר גולן -

את הפרויקט השנה הובילו שכבת ה' המורכבת משלוש כיתות. כל כיתה עברה בנפרד שתי הכנות בכיתה לקראת החפירה באתר חספין הנמצא בתוך שטח בית הספר עצמו. המיוחד בבית הספר גולן הוא שלאחר החפירות הארכיאולוגיות שמקיימים השכבה המובילה, משתתפים גם כל כיתות בית הספר האחרות (ראו כתבה על כך בעמוד הבא). מכיתה א' - ו' יצאו התלמידים לשתי חפירות באתר כשאותם מובילים כל פעם כשלושה תלמידים משכבת ה' בכל הקשור לחפירה - מהסבר קצר על המקום, האופן הנכון של עבודה עם הכלים, איך מנפים ואיפה רושמים ומתעדים את הממצאים. בנוסף לחפירות יצאו התלמידים ליום שלם בו עברו פעילות שהותאמה בשבילם, בפארק ובמוזיאון קצרין.

תלמוד תורה חספין -

בהתרגשות ובחדוות הלמידה עברו תלמידי כיתה ה' גם הם שתי הכנות בכיתה על ארכיאולוגיה והישוב היהודי בגולן. התלמידים השתתפו בחפירות באתר חספין ועברו פעילות משלימה ללמידה ולחפירה במוזיאון קצרין.

בית חינוך מעיינות -

כיתות ה' - ו' של בית חינוך מעיינות הספיקו לעבור שתי הכנות בכיתה שבהם נפגשו עם קופסת ממצאים אמיתיים, התנסו בחומרים שונים בהם יצרו ממצאים בעצמם ושמעו על סיפור ההתיישבות היהודית בגולן. לאחר ההכנות הגיעו לאתר בית הכנסת מג'דוליא ונפגשו עם הארכיאולוג שמוביל את החפירה באתר - מיכאל אזבנד תושב נטור. התלמידים הגיעו עם הרבה מוטיבציה וכלי עבודה וניקו את על אזור בית הכנסת מעשבייה. בנוסף נתן להם מיכאל הסבר מקיף על אתר בית הכנסת, בית הבד ומפעל הקרמיקות הנמצאים באתר.

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

מתנת סוף שנה

לסיום השנה והפרויקט הענקנו כמתנה את ספרו החדש של ארכיאולוג הגולן ומנהל הפרויקט, אורן זינגבוים, "בית כנסת ומעיין ברמת הגולן", לתלמידים השותפים לפרויקט, לרכזי התוכניות החינוכיות ומנהלי בתי הספר.

מהקדמת הספר: "בין סלעי הבזלת בגולן מפכים להם מעיינות רבים כאשר בחלקם אף מצויות בריכות טבעיות או מלאכותיות (עתיקות ומודרניות).

בתקופת בית המקדש השני ובתקופות המשנה והתלמוד הוקמו בסמוך למעינות אלו במרכז הגולן ובדרומו ישובים יהודיים רבים.

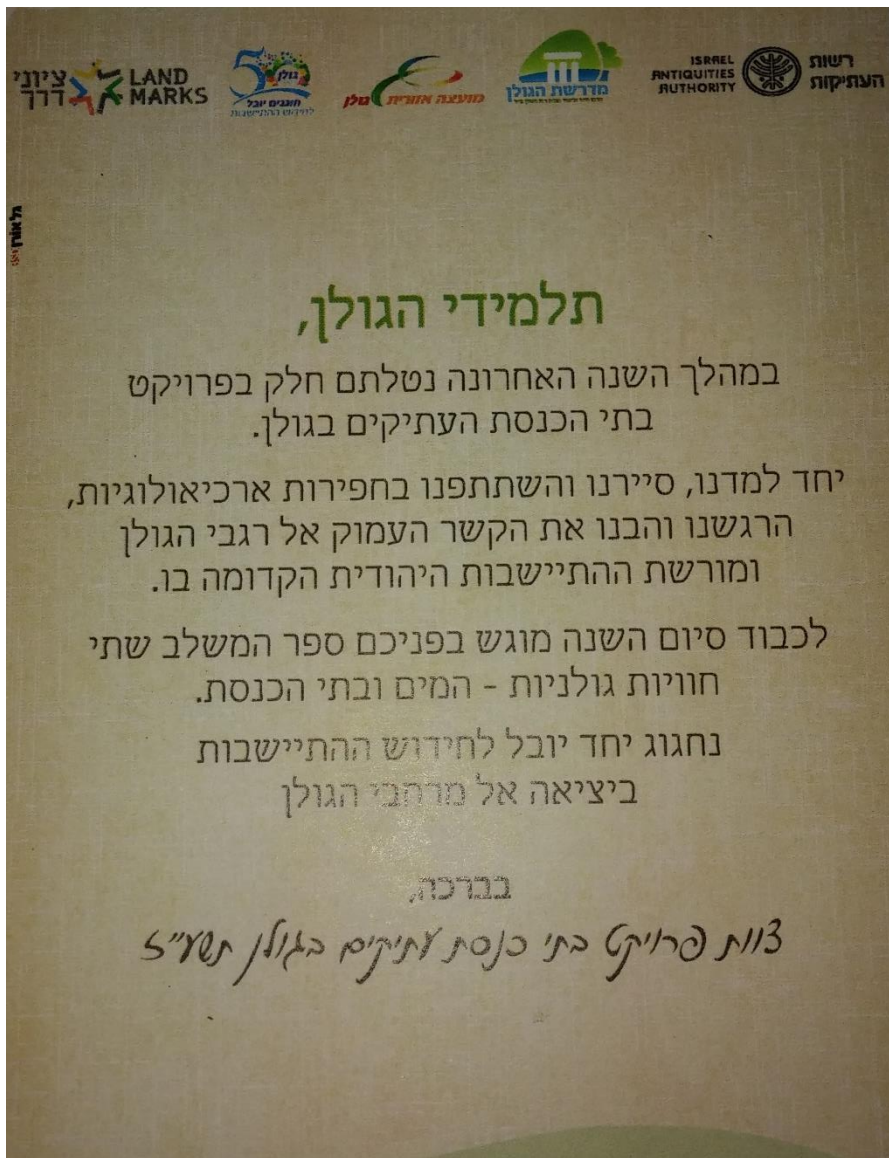
ישובים רבים אלו, אשר לא היו מוכרים עד שחרור הגולן, נחשפו ועדיין נחשפים במהלך פעילות ארכיאולוגית ענפה המתקיימת בגולן.

ממצאים אלו הינם עדות לעוצמת ההתיישבות היהודית בחבל ארץ זה והם עדות לקשר העמוק אל האדמה ואל מהות מוסד בית הכנסת כמרכז החיים היהודיים של הקהילה.

בשנת החמישים לחידוש ההתיישבות היהודית בגולן נצא עם הספר לטייל בגולן אל נופי הייחודיים, מקורות המים המרעננים והמורשת היהודית המצויה בו."

פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן הינו פרויקט של המועצה האזורית גולן, רשות העתיקות ו"ציוני דרך". מטרת הפרויקט הינה יצירת חיבור של תלמידי הגולן אל מורשת העבר היהודי בגולן דרך בתי הכנסת העתיקים. במסגרת התוכנית לומדים הילדים על ההתיישבות היהודית ובתי הכנסת וכן משתתפים בחפירות ארכיאולוגיות ופעילות באתרים.

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

כתבו עלינו בעיתון

■ בבית הספר "גולן"

כמה חפרתם?...

החפירות באתר "חיספיא" בבית הספר "גולן" התקיימו השנה בהובלת כיתות ה'. נמצאו כלים מזכוכית ומחרס ואביזרי קישוט נשיים. מסע אל העבר

ל הנכנס בשערי בית הספר "גולן" ומתבונן סביבו, לא יכול שלא לראות את השלטים והמודעות: "כמה חפרתם?", "חפרתם כבר? בחיספיא כבר הייתם?", "וואלה חפרתם", "תחפרו בחפירות - תמצאו אוצרות".

כל הנכנס לשטח שמאחורי החממה של בית ספר, לא יכול שלא להרים גבה ולשאול: "חפירות ארכיאולוגיות? בשטח בית ספר? איפה נשמע דבר כזה?"

בהמשך למיזם החפירות שהחל לפני שנתיים, השנה העסק "עלה מדרגה". מיזם החפירות היה מיזם של כיתות ה', שעברו תהליך אורך ומשמעותי, כפי שמספרת חופית, מנצחת המיזם: "במסגרת פרויקט ארכיאולוגיה ובתי כנסת עתיקים בגולן, יצאו תלמידי בית ספר 'גולן', בהובלת כיתות ה', לחפירות באתר חיספיא.

"זכיתי ללוות את הכיתות עוד בשיעורי ההכנה לחפירה בשטח. למרנו מהי תורת העתיקות והעולם הנחבא מתחת לפני השטח. התנסונו בחקר ואיסוף מידע בדרכים חווייתיות. לאחר מכן, חזרנו אל תקופת המשנה והתלמוד, כדי להבין מי הם האנשים שחיו בגולן הקדום, בתקופה ההיא. הכיתות היו מלאות בסקרנות ורצון לגילוי ולמידה.

"הגענו לשיא - החפירות בשטח. כל כיתות בית הספר יצאו לשעתיים של חפירה באתר, עם ארון הארכיאולוג. החפירה בשטח נותנת הזדמנות מיוחדת של למידה עצמאית, הדורשת סבלנות, סקרנות, עדינות ושימוש בחושים מגוונים. בתום המסע לעבר הגולני שלנו, קיבלו כל הילדים שהשתתפו

מטבע, חלקי כלים מזכוכית ומחרס, טכונ ובו עצמות בעל חיים. ארון הסביר לילדים את החשיבות בחקר של כל אחד מהמצאים שנשלחים למעבדה מיוחדת. לדוגמה: כשיגלו, על פי העצמות, איזה בעל חיים היה בטכונ, ידעו אם היה כשר ואם כן, הרי זה סימן מובהק לחיים יהודיים".

תם ולא נשלם...מיזם החפירות עלה קומה ועוד יעלה... חופית מאחלת לתלמידי בית ספר 'גולן' שימשיכו עם רוח העשייה המיוחדת ואנו מודים לאורך ולחופית, על המיזם הנפלא הזה שהביא ללמידה משמעותית, מרתקת וחשובה.

מקורים שניפגש להמשך החפירות בשנה הבאה.

חנה חרד

בחפירות ספר - 'בית כנסת ומעיין ברמת הגולן', כהמשך וחיבור מעמיק לרמה ולבית שלנו.

"כמורה שליוותה את כיתתה בחפירות, ברצוני להוסיף שהחוויה שהילדים חווים היא עצומה. הרצון לגלות ממצאים, חרסים ועוד דברים מעניינים גורם לביצוע העבודה בשמחה, בסקרנות ובמרץ.

"הגילוי מרתק ועוד יותר - הסיפור שעומד מאחורי כל גילוי. ארון, ארכיאולוג הגולן ברשות העתיקות, עומד ומסביר לילדים במקצועיות רבה על כל תגלית.

"בתקופת החפירות הנוכחית, גילו ממצאים מרתקים: חלקי צמיד של אישה, סיכה ששימשה לקישוט בגד של אישה,

תוכנית חינוכית פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן

תודה לכולם!!! נתראה שנה הבאה!!!

פרויקט בתי כנסת עתיקים בגולן הינו פרויקט של המועצה האזורית גולן, רשות העתיקות ו"ציוני דרך". מטרת הפרויקט הינה יצירת חיבור של תלמידי הגולן אל מורשת העבר היהודי בגולן דרך בתי הכנסת העתיקים. במסגרת התוכנית לומדים הילדים על ההתיישבות היהודית ובתי הכנסת וכן משתתפים בחפירות ארכיאולוגיות ופעילות באתרים.